

ТУМАНЛАРНИ ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА АҲОЛИ ДАРОМАДИНИ ОШИРИШ ЧОРАЛАРИ МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Президент Шавкат Мирзиёев раислигида
12 август куни туманларни иқтисодий ривожлантириш,
муқобил энергия манбаларини жорий этиш ҳамда саноат
корхоналари учун жозибадор шароитлар яратиш чора-
тадбирлари бўйича видеоселектор йиғилиши ўтказилди.

Маълумки, юртимизда аҳоли бандлигини таъминлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш бўйича Сайхунобод, Уйчи, Зарбдор ва Ёйдувон тажрибалари йўлга қўйилган. Йиғилиш аввалида шу борадаги ишларнинг натижадорлиги кўриб чиқилди.

Масалан, Сайхунобод тажрибаси бўйича ҳар бир маҳаллада 10 тадан микролойиҳа қилиш вазифаси қўйилган. Бу орқали республикада жами 132 мингта микролойиҳа ишга туширилиб, 242 минг кишининг бандлиги таъминланган. Лекин 26 та тумандаги 46 та маҳаллада бу ишлар суст кетмоқда.

Уйчи тажрибаси асосида банклар мижози билан ишлаб, республика бўйича 500 мингта янги иш жойи очилган. Аммо 15 та туман ва шаҳарда натижа етарли эмас.

Ёйдувон тажрибаси мингта маҳаллада кўп қаватли саноат бинолари ташкил этишга, Зарбдор тажрибаси жойларда драйвер лойиҳалар қилишга қаратилган.

Ушбу 4 та туман тажрибаси давлат сиёсати экани таъкидланиб, уларни бажаришда сусткашликка йўл қўйган раҳбарларга қаттиқ чора кўрилиши ҳақида огоҳлантирилди. Умуман, тажрибаларнинг ҳар бири бўйича масъулларга аниқ “KPI” белгиланиб, ижроси устидан қатъий сўров бўлиши таъкидланди.

Йиғилиш кун тартибидagi асосий мавзу Бухоро вилояти мисолида тадбиркорларга кўпроқ шароит яратиш, ҳар бир туманни ихтисослаштириш, энергиядан оқилона фойдаланиш ҳақида бўлди. Йиғилишда ҳукумат аъзолари, иқтисодиёт тармоқлари раҳбарлари ва бошқа вилоятлар ҳокимлари ҳам иштирок этди.

Шу йил 31 май — 1 июнь кунлари давлатимиз раҳбари Бухоро вилоятида бўлган эди. Ташрифдан сўнг ҳудудга 1,4 триллион сўм ажратилди. Бугун тадбиркорликка қўшимча 60 миллион доллар, инфратузилмага 40 миллион доллар ажратиш бўйича қарор имзоланди.

Йиғилишда Бухородаги имкониятлар бешта йўналишга бўлиб таҳлил қилинди ҳамда вазифалар белгиланди.

Шулардан биринчиси бу — хизматларни ривожлантириш.

Вилоятда 584 та меҳмон уйлари, 122 та умумий овқатланиш, 18,5 мингта савдо, 30 та саломатлик ва фитнес марказлари бор. Бухоронинг таомлари машҳур, лекин ҳар минг кишига тўғри келадиган ошхона ва рестороанлар сони Самарқанддагидан 10 карра кам. 103 та лойиҳа ташкилоти, 2 минг 372 та қурилиш ташкилоти ҳам тўлиқ ишга солинмаяпти. Худудларнинг мастер режасини ишлаб чиқиш, савдо ва сервис шохобчаларини жойлаштириш мумкин.

Шу боис, Бухородаги 62 та массив ва 54 та кўчада хизматларни ривожлантириш бўйича қарор қабул қилинди. Уларнинг бири овқатланиш, иккинчиси саломатлик, бошқалари меҳмонхона, ҳунармандчилик, савдо ва хизматларга ихтисослаштирилади. Жами 4 мингта тадбиркорлик ташкил қилиниб, 6 минг аҳолининг бандлиги таъминланади.

Давлатимиз раҳбари саноат зоналарида ер ажратишни енгиллаштириш, бунга хизмат кўрсатишни ҳам қўшиш таклифини қўллаб-қувватлади. Бундан буён сервис жойларини сотиб олиш учун алоҳида кредит тури — “хизмат ипотекаси” йўлга қўйилиши маълум қилинди.

► Давоми 2-бетда

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ

ИШ ҲАҚИ, ПЕНСИЯЛАР ВА НАФАҚАЛАР МИҚДОРINI ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Аҳоли турмуш даражасини оширишга қаратилган чора-тадбирлар кўламини кенгайтириш, фуқароларнинг даромадларини изчил ошириб бориш сиёсатини давом эттириш ҳамда уларнинг ижтимоий муҳофазасини кучайтириш, шунингдек, педагог ва тиббиёт ходимлари меҳнатини қўшимча рағбатлантириш мақсадида:

1. 2024 йил 1 сентябрдан бошлаб пенсиялар ва нафақалар миқдори 15 фоизга оширилсин. Бунда:

пенсияни ҳисоблашнинг базавий миқдори — ойига 428 000 сўм этиб;
ёшга доир энг кам пенсия миқдори — ойига 834 000 сўм этиб;

ногиронлик пенсияларининг энг кам миқдори — ойига 920 000 сўм этиб;

фуқароларга тўланадиган бошқа пенсиялар ва нафақалар миқдорлари иловага мувофиқ белгилансин.

2. 2024 йил 1 октябрдан бошлаб: бюджет ташкилотларида ишловчи тиббиёт ходимлари, шунингдек, мактабгача, умумтаълим, ўрта махсус, профессионал ва мактабдан ташқари таълим муассасалари ва ташкилотлари, “Мурувват” интернат уйлари, “Меҳрибонлик” ва Болалар уйлари, болалар санаторияларида ишловчи педагог ходимларнинг иш ҳақи миқдори — 15 фоизга оширилсин; бюджет ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи миқдори — 10 фоизга оширилсин, мазкур банднинг иккинчи хатбошисида назарда тутилган ходимлар бундан мустасно; меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдори — ойига 1 155 000 сўм этиб белгилансин;

базавий ҳисоблаш миқдори — 375 000 сўм этиб белгилансин.

3. Бюджет ташкилотлари ходимларининг иш ҳақлари, пенсиялар ва нафақалар миқдори оширилиши билан боғлиқ харажатлар Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети ҳамда Иқтисодиёт ва молия вазирлиги ҳузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси маблағлари ҳисобидан қоплансин.

4. Иш берувчиларга иш ҳақи миқдорини қонунчилик ҳужжатларида белгиланган меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдоридан кам бўлмаган ҳолда тўлашни таъминлаб, иш ҳақи миқдорини меҳнатга ҳақ тўлашнинг энг кам миқдорига мувофиқ ошириш тавсия этилсин.

5. Иқтисодиёт ва молия вазирлиги Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси ҳамда Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги билан биргаликда ушбу Фармоннинг мақсади, вазифалари ва ундан қўйлаётган натижаларни оммавий ахборот воситалари, интернет ва ижтимоий тармоқларда кенг ёритиш ишларини ташкил қилсин.

6. Мазкур Фармоннинг ижросини таъминлаш учун масъул ва шахсий жавобгар этиб Бош вазир ўринбосари Ж.А.Қўчқоров белгилансин.

Фармон ижросини муҳокама қилиб бориш, ижро учун масъул ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирини А.Н.Арипов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2024 йил 12 август

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЧИНАКАМ ҚАҲРАМОНЛАРИ

Спортчи ёшларимиз нимага қодир эканини бутун дунёга кўрсатди

Янги рухн: Заррабин

Буюк ўзбек йўли

Халқимизда “Сўзи сувни кесади”, деган гап бор. Шу орқали тенгсиз куч ва қудратга ишора қилинади. Янги Ўзбекистон ҳам халқаро майдонда сўзи билан сувни иккига бўла оладиган қувватга эга бўлиб бормоқда. Буни мамлакатимиз эришяётган кўплаб ютуқларда, илгари сураётган ташаббуслари дунё ҳамжамияти томонидан илиқ кутиб олинаётганида ҳам кўриш мумкин.

Очиги, бундай қувватга эга бўлиш осон эмас. Дунё чексиз рақобат майдони. Унда ўз ўрнига эга бўлиш учун мамлакат ҳар жиҳатдан чиниққан бўлиши керак. Бу худди спортчининг ҳаёт тарзига ўхшайди. Улар тинимсиз машқ қилади. Еб-ичиқидан тортиб, уйқусигача аниқ режа асосида бажаради. Ана шундай қатъий кун тартиби сабаб инсон жисмонан чиниқади. Натижага эришади. Ютуқлар эса мам-

лакатдаги ички интизомни, танланган йўлдан қатъий қадам билан олға бориш қай даражада эканини кўрсатади. Парижда бўлиб ўтган XXXIII ёзги Олимпия ўйинларининг ғолиб ва совриндорларини кутиб олиш жараёнида кўнгилдан шу каби ўйлар ўтди.

► Давоми 3-бетда

Ифтихор

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН САОДАТИ БУ

(“Париж — 2024” Олимпиадаси
ғолиб ва совриндорларига)

Юртнинг юрагига очилди гуллар,
Қувончдан уммондек қалқиди диллар,
Қўтловда қарсакдан қабарди қўллар,
Халқим ҳурлигидан хурланган йил бу,
Ўзбек ўзлигидан нурланган йил бу.

Диёра дунёни лол қолдиролди,
Миллатин тилида бол қолдиролди,
Тўмарис авлодин тан олдирулди,
Дуолар кафтларда дурланган йил бу,
Ўзбек ўзлигидан нурланган йил бу.

Парижга файз тўкди ўзбекча салом,
Ким ғолиб, ким мағлуб — бирдек хуш калом,
Худо умр берса, кураш бардавом,
Спорт эллар тутган бирлик гули бу,
Ўзбекнинг саломини тинчлик тили бу.

Баҳодир ўзбекнинг бахтидир шаксиз,
Алломиш авлодин шахтидир шаксиз,
Шоҳсупанинг тўри тахтидир шаксиз,
“Катта ўзбегимиз” олтин қўли бу,
Марду майдон бўлган марднинг йўли бу.

Ҳасанбой ҳамиша ҳайрат соҳиби,
Темир зарб соҳиби, қудрат соҳиби,
Рингга чиқмай титрар ҳар бир рақиби,
Миллат фарзандининг миллий фарзи бу,
Йигитнинг йигитлик элдан қарзи бу!

Улугбек кўз ёши — қалқиган қувонч,
Юрт туғи бошида балқиган қувонч,
Ўз кучига ишонч, халқига ишонч,
Буюк аجدодларнинг мардон насли бу,
Ғолиблик ҳузури гўзал васли бу.

Лазизбек кўпларни ларзага солди,
Асадхўжа рақиби алаждан толди,
Абдумалик олтинни олқишда олди,
Юртим йигитларин рингда дарси бу,
Ҳар олтин соҳиби ватан шамси бу.

Разамбекдан Даичи каловланди,
Акбарнинг тошида қумуш товланди,
Светлана ғолиб — қумуш жусфтланди,
Мадҳия спортда мардлик мадҳи бу,
Майдонга тушганнынг қатъий аҳди бу.

Алишер Татурони тизлатгани рост,
Музаффар Николасни бузлатгани рост,
Ғуломжон Бегзатни инсратгани рост,
Бўйдорга бўйимиз бўйланган йил бу,
Мардлар ҳам мардона сийланган йил бу.

Ғолиблар Юртбошин саломин олди,
Ташақкур товланган каломин олди,
Қалбига хуш ният қудратин солди,
Раҳнамо меҳрига чулганган йил бу,
Ўттиз уч йил ўтиб қуйланган йил бу.

Нечун мен мадҳ этмай, битмайин ашғор,
Қумушми, бронза бирдек ифтихор,
Ҳар ғолиб шахсида Ўзбекистон бор,
Тинчлик тонгланининг таровати бу,
Ҳақ берган омаднинг фарогати бу.

Шоҳсупа соҳиби шоҳона яйрар,
Парижда ўзбекча шукрона янгарар,
Кимдир балки буни афсона ангарар,
Юртбоши ниятин ижобати бу,
Янги Ўзбекистон саодати бу.

Маҳмуд ТОИР,

Ўзбекистон халқ шоири

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЧИНАКАМ ҚАҲРАМОНЛАРИ

Спортчи ёшларимиз нимага қодир эканини бутун дунёга кўрсатди

Бошланиши 1-бетда

Ўзбекистон Олимпия ўйинлари тарихида янги рекорд натижа — 8 та ОЛТИН, 2 та КУМУШ, 3 та БРОНЗА медални қўлга киритган музаффар спортчиларимиз юртимизга қайтиб келди. Уларни Тошкент халқаро аэропортида давлат ва жамоат арбоблари, спортчиларнинг ота-оналари, кенг жамоатчилик тантанали кутиб олди. Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Абдулла Арипов, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати раиси Танзила Норбоева юртимизда спортга, умуман, ёш авлод таълим-тарбиясига қаратилган эътибор, эришлаларни ютуқлар ҳақида фикр билдирди. Халқаро спорт оламида янги саҳифа очган олимпиячиларимизни юксак галаба билан табриклади. Табрик ва самимий тилаклар шеърга айлан-ди. Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси, Ўзбекистон халқ шоири Сирожиiddин Саййид ғолибларга бағишлаб шеър ўқиди.

Сўнг Париждаги Олимпия ўйинлари ғолиби ва совриндорларига Президент совғалари — “Chevrolet Tahoe”, “BYD Song Plus Champion (605 km, Flagship)” ва “BYD Song Plus Champion (150 km, Flagship)” автомобиллари, хонадон калитлари ва пул мукофотлари топширилди.

Таъкидлаш керак, спортчиларимизнинг тарихий галабаси ютуғи нафақат юртдошларимиз, балки бутун Марказий Осиё минтақаси, қардош халқлар орасида кенг нишонланди.

Шунинг ўзиёқ қисқа вақтда Ўзбекистон халқаро майдонда ўзининг ижобий имжи билан бошқаларда илиқ таассурот қолдиришга уринганини аниқлади. Бу хусусда аввалги мақолаларимизда ҳам айтган эдик. Кўнгилда йиғилган, мулоҳазага ўндайдиган яна фикрлар борки, улар ҳақида бир оз кейин тўхталамиз. Ҳозир спортчиларимиз кўлга киритган ютуқ ҳақида фикрлашсак...

Аслида, спортчиларимиз эришган ишончли галабалар, янгиланган Олимпиада рекорди ҳар қанча таҳсинга, эътирофу ўзозга сазовор. Ахир ўзининг ўйланг, дунёнинг даярли бarcha — қарийб 210 га яқин давлатлари вакиллари қатнашган мусобақада спортчиларимиз юксак матонат, маҳорат ва ирода кўрсатди. Натижада дунёда 13-ЎРИН, Осиёда 4-ЎРИН, туркий, мусулмон ва МДҲ давлатлари орасида 1-ЎРИННИ эгаллади. Бошқача айтганда, Ўзбекистон давлатларнинг ўзига хос куч-қудрати, тараққиёт йўли, ёрқин келажакга намояни сифатида кўрилувчи Олимпиадада медаллар жағғариш бўйича “Топ-15” талikka кирди.

Бундай тарихий натижага осонликча, ўз-ўзидан эришилмайди, албатта. Бунинг учун ҳар томонлама пухта тайёргарлик талаб этилади. Худди Ўзбекистон XXXIII ёзи Олимпия ўйинларига тайёргарлик кўргани каби.

Ёдингизда бўлса, Президентимиз Шавкат Мирзиёев бундан уч йил олдин, яна ҳам аниқроқ айтганда, 2021 йил 13 август кuni Токио шаҳрида ўтказилган ёзи Олимпия ўйинларида да иштирок этган спортчилар, уларнинг ота-оналари ва мураббийлари билан учрашувда “Парижда бўлиб ўтадиган навбатдаги ёзи Олимпиадада 100 дан зиёд лицензияни қўлга киритиш ва медаллар бўйича етакчи 15 та мамлакат қаторидан жой олиш учун ҳамма имкониятларимиз бор”, деган эди. Бу ишонч, имконият, таъбир жоиз бўлса, даъват “Париж — 2024”да тўла оқланди. Музаффар спортчиларимиз мамлакатимизда янги Ўзбекистонни барпо этиш, Учинчи Ренессанс пойдеворини яратиш йўлида олиб

борилатган ислохотларнинг дастлабки самаралари ўлароқ бuni ортиғи билан уddалади — дунё бўйича 13-ЎРИН! Бuni қарангки, орадан ролпа-роса 3 йил ўтиб, бир кун кам ёки кўпи бўлмаган ҳолатда бuni эслаётганимиз, Сиз — азиз газетхонлар билан улашаётганимизда ҳам бир ҳикмат бордек гўё.

Бу уч йил сизу биз каби инсонлар учун осонгина ўтиб кетди. Аммо мана шу натижага эришиш учун меҳнат қилганлар бунинг чинакам заҳматини яхши билади, ҳис этади.

Давлатимиз раҳбари 3 йил олдин айтган фикр ҳам шунчаки мотивация эмасди. Бу ҚАТЪЙИ ИШОНЧ, ўз ўрнида, ЭНГ Тўғри ҚАРОР эди. Шу асосда 2021 йил 5 ноябрда Президентимизнинг “2024 йил Париж шаҳрида (Франция) бўлиб ўтадиган XXXIII ёзи Олимпия ва XVII Паралимпия ўйинларига Ўзбекистон спортчиларини комплекс тайёрлаш тўғрисида”ги қарори қабул қилинди.

Қарорга мувофиқ, спорт таълими тизимини тўбдан такомиллаштириш ва рақамлаштириш вазифаси қўйилди. Мақсад олимпия дастурларига киритилган спорт турлари бўйича юқори натижадорликка эришиш эди. Бунинг учун олимпия спортчилар заҳирасини яратиш, лицензиялар сонини сезиларли даражада кўпайтириш зарур эди. Ҳозирги замонда ҳар бир соҳани менежментсиз тасаввур қилиш мушкул. Шу боис, спорт менежментини такомиллаштириш, ҳар бир бўғинни аудитдан ўтказиш ва халқаро стандартларга мувофиқлаштириш вазифаси қўйилди. Бир сўз билан айтганда, ташкилий ишлар керагидан ҳам зиёд қилинмаса, натижага эришиб бўлмаслиғи қатъий белгиланди. Шу йўсинда иш олиб борилди. Бу ҳам худди спортчининг ҳаётига ўхшайди. Олдинда маълум муддат. Ўша вақт ичида ихтиёрий ўзингда бўлмайди. Фақат қатъий режимга амал қилиб, белгиланган вазифани бажарсан, ўзбек паҳлавони бўлган Баҳодир Жалолов каби тинимсиз машқ қилсан, ўрни келса, қариндошлар тўй-томошасидан ҳам, бошқа йиғинлардан ҳам четда қолсан. Шу тариха бутун кунинг, ўйинг, борлигинг шартга айланеди. Ўшандагина рингда рақиблар олдида шошиб қолмайсан, ишонч билан галаба қилсан. Назаримизда, давлат ишлари ҳам бундан сира фарқ қилмайди. Борининг тикиб, диққатининг бутунлай шунга қаратилганча натижа бўлмайди. Бутун мамлакатимиз эришлаларни ютуқлар замирида, ана шундай заҳматли меҳнат бор. Биргина мисол, Ўзбекистон ижтимоий давлат, деган тушунчани бош қонунимизда белгилаб олди. Энди шунга муносиб бўлмоқчимиз ва бу йўлда қатъий давом этилмиз. Ҳозир бу борада қилинган ишларни, қабул қилинган қонун ҳужжатларини санаб ўтирмоқчи эмасмиз. Яқинда Республика ишчи гуруҳи ҳар аёл ҳақида лавҳа тайёрлади. Тўрт мучаси соғ, икки ўғли хорижда таҳсил олаётган ва муҳими, шу вақтгача мунтазам ижтимоий ёрдам олиб келган, яна ёрдам сўрапти. Боқимандалик кайфиятидаги бундай одамларни ўзгартириш лой ҳайкалга жон кири-тишдай гап, аслида. Аммо мана шу йўлдан бориляпти. Уларга давлат боқимандаларни кўпайтириш эмас, ҳақиқатан қийналганларга имкон, шароит яратиб беришни зиммасига олаётганини тушунтирилмоқда. Натижада ҳақиқатан муҳтож бўлса ҳам, бировдан ёрдам сўрамайдиган инсонларга кўмак берилмоқда. Яъни мазкур соҳада ажратилаётган пуллар ўз эгасини топиб борапти.

Бундай ишларни амалга ошириш учун эса аввал жамият ҳаёти пухта ўрганилди. Хориж тажрибаси мамлакат ҳаётига мослаштирилди. Натижада ўзимизгагина хос бўлган янги

йўл очилди. Бuni ҳаётимиздаги барча жа-ҳаларда кўриш мумкин. Масалан, келажакни белгилаб берадиган таълим соҳаси. Шу йил Зулфия номидаги давлат мукофотини олган синглимиз Моҳира Эшпўлатова таълимда-ги ислохотларни ўз ҳаёти мисолида шундай изохлайди:

— Олдин ҳам Зулфия мукофоти учун ҳуж-жат топширганман, ноҳақликларга дуч келиб, кўнглим қолганди. Аммо ўтган йиллардаги ўзгаришлар сабаб яна ҳужжат топширишга қарор қилдим. Менга мукофот берилишини айтиш учун телефон қилишганида аввал-га ишонмаганман. Кейин мулоҳаза қилдим. Аввал университетга кириш қийин эди. По-рахўрлик, таниш-билишчилик кучли эди. Ай-нан шу омил сабаб имтиёз тақдим этадиган

Катта-катта галабалар ҳали олдимизда. Пойтахтимизда номингга очилган бокс бўйича спорт маҳорати мактабида яна юзлаб, минглаб ўзбек баҳодирлари катта ринглар-га тайёрланишига ишонаман”, деди. Бунга жавобан икки қарра Олимпия чемпиони Баҳодир Жалолов спорт мактаби ўқувчилари алла-қачон натижа кўрсата бошлаганини айтди. Ҳа, натижаларга узоқ муддат учун қилинган аниқ режалар асосида эришилди. Бутун янги Ўзбекистонда Учинчи Ренессанс пойдевори қўйилмоқда. Бунинг учун худди спортдаги каби аниқ ва пухта режа ишлаб чиқилган.

Давлатимиз раҳбари шу йил 5 март кuni Баҳодир Жалолов мактабида яратилган ша-ронлар билан танишар экан, “Биз бу йил-ни Ёшлар ва бизнесни қўллаб-қувватлаш

давлат мукофоти учун ҳам ўшандай “рақо-бат” бор эди. Таълим ислох қилинди. Ўқишга кириш осонлашди. Ўз-ўзидан Зулфия му-кофотини беришдаги адолат ҳам тикланди.

Мана шу фикрнинг ўзиёқ жамиятдаги битта ўзгариш бошқа соҳаларга ҳам сезилар-ли таъсир кўрсатишини, айна пайтда ёшлар таълим ва тарбиясига ҳам катта эътибор бе-рилганини аниқлади. Юқорида таққорлагани-миздек, бунга эришиш, натижаларни янада юксалтириш осон кечмайди!

Фикримизни мулоҳазаларга сабаби бўл-ган спортчиларимиз мисолида давом эттир-сак. Бутунги тарихий натижага эришишда ҳам бошқа соҳаларда бўлгани каби аниқ режа тузилган эди. Яъни 2021 йилдан бошлаб ну-фузли тўрт йилликка ҳар томонлама пухта, комплекс тайёргарлик кўрилди. Нафақат Париж Олимпиадаси, балки ундан кейинги-ларида ҳам Ўзбекистоннинг муваффақиятли иштирокини таъминлаш, энг асосийси, иқти-дорли ёшларга ўз салоҳиятини намоеъ этиши учун зарур шароитларни яратиш мақсадида гимнастика бўйича Оксана Чусовитина ҳам-да бокс бўйича Баҳодир Жалолов спорт ма-ҳорати мактаблари ташкил этилди. Негаки оққан дарё яна оқиши, янги марралар забт этилиши керак.

Бу йил ўзбекнинг Баҳодирни профессионал бокста ўтаётганини айтди. Париждаги мусо-бақа унинг фаолиятидаги сўнгги Олимпиада ҳисобланади. Давлат раҳбари телефон орка-ли мулоқот чоғида Баҳодирни тарихий гала-ба билан қутлар экан, “Парижда ҳам олтин олиб келишга ваъда берган эдинг, бутунги тарихий зафаринг шу ваъдага мос бўлди.

йили, деб эълон қилди. Ҳар доим ҳам бу масалага алоҳида эътибор қаратиб, ёш-ларга керакли шароитларни яратяпмиз. Уларнинг салоҳияти, интилиши кучли. Бокс бўйича дунёда етакчилар қатори-дамиз. Бу салоҳиятни, иқтидорли ёшлар-имизни ривожлантириш мақсадида шу мактабни ташкил этдик. Энди Баҳодир Жалолов мактаби ўз йўналишида худди Президент мактабидек намунавий тизим бўлади. Бокс методологияси, диетология-си, тиббиёт, психологияси ҳудудлардаги спорт мактабларида ҳам ривожлантири-лади”, деганди.

Дарҳақиқат, Ўзбекистон бокс мактаби дунёда тенгсиз. Бuni спортчиларимиз Париж ринг майдонларида яна бир бор исботлади: 7 имкониятдан 5 та ОЛТИН!

Спортда натижалар илмдагидан кўра эртарок намоеъ бўлади. Шу маънода, Пре-зидент ва ижод мактабларининг бутунги ўқувчилари маълум вақт ўтиши билан мам-лакатнинг илмий салоҳиятини сезиларли да-ражада оширишига шубҳа йўқ. Чунки улар ҳам худди боксчиларимиз каби кун тарти-бини фақат ўқиш ва ўрганишга бағишлаган. Бунинг учун эса етарли имкон ва шароит мавжуд. Шундай экан, натижа ҳам ўшанга яраша бўлиши табиий. Учнинчи Ренессанс пойдеворининг асоси шу каби кичик кўри-надиган, аммо аҳамиятли жиҳатлар билан мустаҳкамланмоқда.

Шу ўринда кичик мулоҳаза. Жамиятда қачон юксалишга, илм ўрганиб, дунёга ўзи-ни кўрсатишга иштиёқ кучаяди?! Қачонки, мамлакатда тинчлик ҳукм сурса. Бирдамлик,

аҳиллик, ишонч каби туйғулар барқарор бўл-са. Ўзига шукр, юртимиз тинч ва дунё ҳамжа-миятини катта минбарлардан туриб аҳиллик-ка чорлаяпмиз. Шундан келиб чиққан ҳолда халқаро алоқаларда кўп қиррали ва юқори савияли дипломатия усулини танлаганимиз. Яъни биз ҳеч кимни душман билмаймиз. Биз билан дўстона муносабат ўрнатмоқчи бўлганларга доим очикмиз. Ана шу очиклик боис, муносабатларда мувозанатни сақлаб туришининг машаққатини эса соҳанинг ичи-дагилар, Диёра синглимиз каби машаққатли машқларда чиниққан шахслар ахшироқ ҳис этади.

Демоқчимизки, бутунги икки хил стан-дартлар билан сиёсат юритилаётган глобал дунёда олтин оралиқдаги дўстликни сақлаб қолиш осон эмас! Ўзбекистон ана шу ишни уddалай оляпти. Бу ҳам жамиятдаги эртан-ги кунга ишончга хизмат қилмоқда. Бундан ташқари, ички сиёсатда ҳам халқчил йўл тан-ланган.

Яқин-яқингача ҳоким ким, вазиrлар нима ш билан бандлигини билмасдик. Бу-гун овозимизни баралла қўйиб, уларнинг фаолиятини муҳокама қияпмиз. Керак бўлса, саволга тўтйамиз. Яъни ҳокимият ва оддий халқ ўртасида мулоқот пайдо бўлди. Бу бир-бирини тушунишдан ўзаро ҳурмат даражасига кўтарилди. Давлат идоралари халқ хизматчиси бўлиши мумкин эканига реал ҳаётда гувоҳ бўлдик. Биргина мисол, бир пайтлар паспортимизга муҳр босилган бўлишига қарамай, маҳалла идорасидан ўша ҳудудда яшашимиз тўғрисида маълумотнома олишга мажбур эдик. Бутун давлат хизматлари портали орқали жуда кўплаб масалаларни масофадан, онлайн бажариш имкони яратилди. Бундай ижобий ўзгариш-лар тонги шабада мисоли киши танига роҳат беради. Аммо унинг қандай роҳат эканини, манзил, манбани қаердалигини доим ҳам ҳис этавермайсиз.

Бу ҳам ўша Олимпия ўйинларига ўх-шайди. Сиз томошабин сифатида уни тўрт йил давомида кутасиз. Севимли спортчилар-нингизга далда бериб, мухлислик қиласиз. Унинг ютуғидан қувонасиз. Кичик хатога йўл қўйса, хафа бўлиб, танқид қилишга ўта-сиз. Аммо унинг рўпарасидаги рақиб ҳам кучсиз эмаслигини, улар ҳам ўтган даврда тинимсиз меҳнат ва машқ қилганини эслаб ҳам қўймайсиз.

Аввалги мақолаларимизда мазкур Олим-пададаги галабалари ҳақида айтиб, ТАРИ-ХИЙ ИККИ КУННИ шарҳлаган ва УЧИНЧИ ТАРИХИЙ КУН тўғрисида тахмин қилгандик. 10 августдан 11 августга ўтар кечаси бу тахмин тасдиғини топди. Дастлаб эркин курашчимиз Разамбек Жамалов делегациямиз ҳисобига олтинчи олтин медални тақдим этди. Еттинчи олтинчи боксчимиз Абдумалик Халоев қўлга киритди. Таэквондо WT бўйича Ўзбекистон терма жамоаси аъзоси Светлана Осипова эса кумуш медаль соҳиби бўлди. Нихоят сакки-зинчи олтинчи ўзбек фахри бўлган Баҳодир Жалолов ўз ҳисобига ёзди. Ютуқларимиз эса кўплаб хорижликлар томонидан ҳақли равиш-да эътироф этилмоқда.

Масалан, қозогистонлик Айдар Махмет-тов (Марказий коммуникациялар хизмати директори ўринбосари) ижтимоий тармоқ-лар орқали жамоамизнинг тарихий галабаси ҳақида шундай фикр ёзиб қолдири: “Ўз-бекистон миллий олимпия терма жамоаси “Париж — 2024” мусобақаларида фантастик тарзда 8 та олтин медални қўлга киритди! Эрақлар ўртасидаги бокс баҳсларида мут-лақ галаба — 7 та олтин имкониятидан 5 та

медаль Ўзбекистонга насиб этади. Бу мисли кўрилмаган натижадир.

Охирги марта бундай кўрсаткичга 2004 йилда Афинада Куба давлати эришган эди. Аммо ўшанда улар 11 та имкониятдан 5 та олтин олди. 1992 йил Барселонада эса куба-ликлар 12 та олтин медалдан 7 тасини қўлга киритди.

ҚИШ жамоаси 1984 йил Лос-Анджелесда меъбон ўлароқ 12 та олтиндан 9 тасини олди. Аммо ўша йили Олимпиадани социалистик мамлакатлар, биринчи навбатда, собиқ итти-фокнинг энг кучли боксчилари бойкот қилган эди. Шунинг учун бу натижага объектив дей-иш мумкин эмас.

Яъни яқин бокс тарихида ҳеч қачон бир мамлакат терма жамоаси Олимпиада ўйин-ларида Ўзбекистон каби устунлик қилмаган.

Бундан ташқари, қўшнилариимизнинг дэю-до, таэквондо ва эркин кураш бўйича ҳам ол-тинлари бор. Шунингдек, 2 кумуш ва 3 брон-за ҳам. Мусобақада 13-ўрин!

Яна улар бир Олимпиадада бирварақай учта икки қарра Олимпия чемпионига эга бўлди. Ўзбекистон аҳлини шундай оламшумул муваффақият билан табриклаймани!”

Спорт кечаларининг энг қувонарли лаҳ-залари бизнинг галабани қўшни ва қардош мамлакатлар фуқаролари ўз байрогини бала-нд кўтариб нишонлагани бўлди. Шунинг ўзиёқ туркий дунё руҳини, унинг чексиз қуд-ратини кўрсатди. Бундай бирлашув ўз-ўзидан бўлмайди. Физиклар ахши билади. Ҳар бир модданинг марказида ҳаракатга келтирил-ган куч туради. Ўша куч Ўзбекистон деган мамлакатда “Бир бўлсак — ягона халқимиз, бирлашсак — Ватанмиз!” эгу гоиси орқали ўз ифодасини топди. Аини пайтда юқорида қайд этганимиз — ташқи сиёсатдаги дўстона муносабатлар ўз кучини кўрсатди. Бутун бир-лашиш гоиси нафақат Марказий Осиё, балки туркий дунёга кенг қулоқ ёзди.

Буни спортчиларимизнинг тарихий нати-жасини минтақамиз халқлари каби қардош-ларимиз ҳам зўр хурсандчилик, саммият, ҳавас билан эътироф этганида кўришимиз мумкин. Қувонарлиси, нафақат Ўзбекистон галабаси, балки минтақа давлатлари қўлга киритган ҳар бир ютуқни барча қўшнилар бирдек байрам қилаётгани, уни ЎЗИНИКИ деб биллаётгани Марказий Осиё халқларининг тобора бир-бирига яқинлашиб, БИР-ЛАШАЁТГАНИнинг ёрқин ифодасидир. Юқорида айтганимиз, Абдумалик Халоев ва Қирғизистон вакили Мунарбек Сейитбек ўғли ана шу дўстлик учрашуварининг мар-казий мусобақасига айланди. Яъни аввал ай-тилганидек, Мунарбекка ўзбекистонлик му-раббий Акмал Ҳасанов секундантлик қилди. Шу тариха унинг финалгача чиқишига сабаб-чи бўлди. Финалда эса гарчанд ҳамюртимиз-нинг қўли баянд келган бўлса-да, ҳақиқий галаба дўстлик томонида бўлди. Жанг олди-дан Акмал Ҳасанов Мунарбекка тўн кийди-риб, омад тилади. Бундай муносабат қардош ва минтақа мамлакатлари халқлари орасида эътироф этилди.

Бу чинакам тантилик, бир аканинг ука-сига бўлган меҳри, туркийларга хос дўстлик рамзи эди. Спортчиларимиз ўзлари билмаган ҳолда мамлакатларимиз ўртасидаги муно-сабатлар, ислохотлар самарасини шу йўсин очиб берди. Зеро, бундай ажойиб натижалар замирида янги Ўзбекистонда бошланган ис-лохотлар самараси, марказдан тарқаладиган ҳаракат қуввати яширин!

Боборавшан ҒОЗИДДИНОВ,
Аваз ХУДОЙҚУЛОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбирлари

Президент қарорлари — ҳаётда ва назоратда

ИЖРО ИНТИЗОМИ — ЭКОЛОГИЯ СОҲАСИДАГИ ИСЛОХОТЛАРНИ ҲАРАКАТЛАНТИРУВЧИ АСОСИЙ КУЧ

Бугунги кунда дунёда экологик вазиятни яхшилаш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини сақлаш жаҳон ҳамжамияти олдидаги асосий масалалардан бири бўлиб бормоқда. Президентимиз Шавкат Мирзиёев ташаббуси билан мамлакатимизда кейинги йилларда экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилишга давлат сиёсатининг устувор вазифаларидан бири сифатида алоҳида эътибор қаратилиб, тизимли ислохотлар амалга оширилмоқда.

Азиз АБДУҲАКИМОВ, экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазири

Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт босқичига ҳамоҳанг равишда аниқ мақсад ва вазифаларни ўзида жамлаган фармон, қарор ва дастурлар ижроси, шунингдек, атроф-муҳит ҳолатини яхшилаш бўйича инновацион ёндашувлар ҳамда лойиҳаларни самарали татбиқ этишда эришилаётган ижобий натижалар нафақат мамлакатимиз, балки халқаро миқёсда ҳам муносиб эътироф этилмоқда.

Таъкидлаш ўринлики, ушбу жараёнда 2030 йилгача бўлган даврда Ўзбекистон Республикасининг атроф-муҳитни муҳофаза қилиш концепцияси тасдиqlаниши ҳамда “2019-2030 йиллар даврида мамлакатнинг “яшил” иқтисодидётга ўтиш стратегияси”нинг қабул қилиниши ҳам муҳим қадам бўлди.

Давлатимиз раҳбарининг 2023 йил 31 майдаги “Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасини трансформация қилиш ва ваколатли давлат органи фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони ҳамда “Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлиги фаолиятини самарали ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори, шунингдек, бир қатор қонунчилик ҳужжатлари билан Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлиги фаолиятининг устувор вазифалари белгилаб берилди ҳамда вазирлиқнинг фаолияти тизимли йўлга қўйилди.

Мамлакатни ривожлантиришнинг асосий йўналишларини такомиллаштириш ва амалга ошириладиган кенг қўламли ислохотларни

янги босқичга олиб чиқиш мақсадида 2023 йил сентябрь ойида қабул қилинган “Ўзбекистон — 2030” стратегиясида экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасидаги мақсад ва вазифалар ҳам белгилаб берилди.

Бу ўринда “Яшил макон” умуммиллий лойиҳасини мисол қилиб келтириш мумкин. Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан бошланган умуммиллий лойиҳа доирасида республика бўйлаб ҳар йили 200 миллион туپ дарахт кўчатларини екиш кўзда тутилган.

2024 йилнинг баҳорги мавсумида 138,5 миллион туپ дарахт кўчати екилди. Шундан 1040 та саннат корхонаси ва уларга туташ ҳудудларда 5,3 миллион туپ дарахт екиш орқали “яшил белбоғ”лар барпо этилди.

Шунингдек, Оролбўйи минтақасида 215 минг гектар майдонда “яшил қопламалар” яратилди. Соғлиқни сақлаш ташкилотлари, мактаб ва мактабгача таълим ташкилотлари ҳудудига 3,4 миллион тулға яқин кўчат ва қаламчалар екилди.

“Ўзбекистон — 2030” стратегиясида белгиланган яна бир долзарб вазифа — атроф-муҳит мониторинги, чанг-газ тозалаш ускуналари ва сув тозалаш иншоотларини ўрнатиш ҳамда модернизация қилиш ҳисобланади. Жорий йил бошидан буён 488 та саннат корхонасининг 3320 та ифлосланиш манбаларида экологик мониторинг тадбирлари олиб борилди.

Бундан ташқари, 42 та йирик корхонада чанг ва газни тозалаш ускуналари ўрнатилди, 37 та корхонада эса сув тозалаш иншоотлари қурилди ва реконструкция қилинди. Атроф-муҳитга таъсир кўрсатуви 11 минг 296 та ишлаб чиқариш объекти давлат экологик экспертизасидан ўтказилди.

Ўзбекистон Республикасининг “Атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш тўғрисида” ва “Экологик назорат тўғрисида”ги қонунлари ижроси доирасида 2024 йилнинг 10 апрелидан 10 майга қадар аънавий тарзда ўтказиб келинадиган “Тоza ҳаво” ойлиги давомида 205 мингта автомобиль экологик назоратдан ўтказилиб, тегишли чоралар кўрилди.

Чўлланиш, қургўқчилик, чанг бўронлари кучайишига қарши чора сифатида иқлим ўзгаришининг салбий таъсирини юмшатиш бўйича ишлар босқичма-босқич амалга оширилмоқда. Хусусан, ўрмон фондининг 220 минг гектар майдонида ўрмон плантациялари барпо этилиб, чўл ва бошқа ўсимлик турларининг 771 тонна уруғи тайёрланди.

Экологик вазиятни яхшилаш (чўлланиш, сув ва тупроқ эрозиясининг олдини олиш) мақсадида чўл, тоғ ва тоғолди ҳудудларида 140 гектар майдонда ҳимоя ўрмон плантациялари яратилди. Шунингдек, 2820 гектарда доривор ва озукабоп ўсимликлар плантациялари барпо этилиб, 663 тонна доривор ва озукабоп ўсимлик материаллари йиғиб олинди.

Очиқ маълумотлар порталида 11 турдаги ифлослантирувчи модда бўйича атроф-муҳит, хусусан, атмосфера ҳавоси ифлосланишини мониторинг қилиш бўйича маълумотларни жойлаштириш тизими ишга туширилди.

Чикиндиларни бошқариш, аҳолига кўрсатиладиган хизматлар сифатини ошириш, атроф-муҳит ифлосланишининг олдини олиш борасида ҳам изчил ва самарали ислохотлар амалга оширилмоқда.

Жумладан, 2024-2028 йилларда инвестицияларни жалб этиш орқали мамлакатимиз

нинг ҳар бир ҳудудида чикиндиларни қайта ишлаш, муқобил энергия ва органик ўғитлар ишлаб чиқариш лойиҳаларини амалга ошириш бўйича манзилли дастурлар тасдиqlанди.

Хусусан, 2,8 миллион тонна чикиндидан йилга 2000 МВт. муқобил энергия, 1,3 миллион тонна чикиндини компостлаш орқали 1,1 миллион тонна органик ўғит ишлаб чиқариш, 14 та чикиндиларни қайта ишлаш корхонасини ишга тушириш кўзда тутилган.

Экологик ислохотларнинг муваффақиятли амалга оширилишига хизмат қилувчи асосий омиллардан бири юқори **ижро интизомидир**. Маълумки, бугунги кунда республикада амалга оширилаётган ислохотларнинг самарадорлиги ва кўзланган мақсадларга эришишда бевосита ҳар бир ташкилотда мустақам ижро интизомининг йўлга қўйилгани муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда.

Бу эса, ўз навбатида, ҳужжатларда белгиланган вазифаларни вақтида ва сифатли бажаришда ҳар бир раҳбар ва ходимдан, албатта, шахсий масъулият, қатъий интизом ва касбий маҳоратни талаб этади.

Президентимизнинг 2021 йил 10 февралдаги “Қонунчилик ҳужжатлари ижросини самарали ташкил этишда давлат бошқаруви органлари ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари раҳбарларининг шахсий жавобгарлигини кучайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги фармони давлат идоралари ва ташкилотларда ижро интизомини янада мустақамлаш имконини бермоқда.

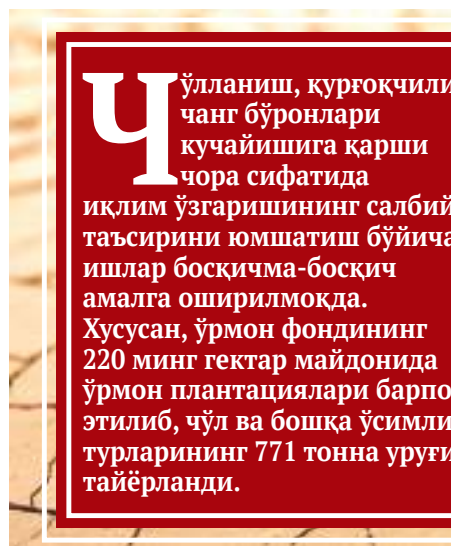
Ушбу ҳужжат билан ижро интизомини мустақамлаш бўйича ягона ва узлуксиз “технологик занжир”ни ташкил қилиш борасидаги устувор йўналишлар белгилаб берилган.

Устувор вазифалардан келиб чиққан ҳолда Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлиги ҳамда унинг тизим ташкилотлари томонидан ҳар бир раҳбар ва ходимнинг ижро интизомини янада мустақамлаш бўйича куйидаги устувор йўналишлар белгилаб олинган:

биринчидан, қонунчилик ҳужжатлари лойиҳаларини ҳар томонлама пухта ҳамда юксак профессионал даражада тайёрлаш, уларнинг ишлаб чиқилиши устидан шахсий назоратни ташкил этиш;

иккинчидан, қонунчилик ҳужжатларини юқори даражада иқтисодий, молиявий ва

хуқуқий экспертизадан ўтказиш, хорижий давлатларнинг илгор тажрибалари асосида таклифлар ишлаб чиқиш;

учинчидан, топшириқлар ижросини самарали ва режалаш ташкил қилиш, уларнинг бажарилиш ҳолатини мақсадли ўрганиш ва

аниқланган камчиликларни бартараф этиш бўйича тезкор чоралар кўриш;

тўртинчидан, топшириқларда аниқ механизмлар, муддатлар ва масъуллар белгиланишини таъминлаш ҳамда тизимга ахборот технологияларини кенг жорий қилиш орқали иш самарадорлигини ошириш;

бешинчидан, қонунчилик ҳужжатлари ва топшириқларнинг моҳиятини оммавий ахборот воситалари орқали кенг жамоатчиликка тушунтириб бориш.

Бундан ташқари, вазирликда вазир ўринбосарлари кесимида ҳар ойида назоратдаги топшириқлар бўйича календарь-график, шунингдек, топшириқларнинг ижросини таъминлаш борасида йўл хариталари ишлаб чиқилиб, тасдиqlаниши ва шу асосда ижро интизомини назорат қилиш тизими жорий этилган.

Президентимизнинг 2024 йил 13 мартдаги “Республика ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари ҳамда ҳўжалик бирлашмалари фаолияти самарадорлигини баҳолаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони билан ҳар бир раҳбар фаолиятини баҳолашнинг мукамал тизими яратилган.

Мазкур фармонга мувофиқ, Вазирлар Маҳкамасининг 2024 йил 30 мартдаги 172-сон қарори билан вазирлик, идоралар ва ҳўжалик бирлашмалари қатори Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлиги, унинг тизим ташкилотлари ҳамда ҳудудий бошқармалар фаолиятининг 2024 йил энг муҳим самарадорлик кўрсаткичлари (KPI) тасдиqlанган.

Ушбу мақсадларга эришишда ҳар бир раҳбарнинг ўз фаолиятида яқуний натижаларини сўзсиз таъминлашга қаратилган шахсий масъулият ва темир интизом, ташаббускорлик каби мутлақо янги ижро интизومي тизимнинг жорий қилингани муҳим ўрин тутмоқда.

Экология, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва иқлим ўзгариши вазирлигида келиб

тушаётган қонунчилик ҳужжатлари ва топшириқлар ижросининг ўз вақтида ва сифатли бажарилиши бўйича ҳафтининг душанба кунини — вазир, жума кунини — вазирнинг биринчи ўринбосари ҳузурида муҳокама қилиш тизими йўлга қўйилган.

Бу эса, ўз навбатида, ҳар бир масъул ижрочининг топшириқ ижросини таъминлашда масъулият ва жавобгарлигини янада оширишга хизмат қилмоқда.

Шу билан бирга, давлатимиз раҳбарининг 2021 йил 31 майдаги “Йўго.gov.uz” ижро интизومي идоралараро ягона электрон тизими самарали фаолият кўрсатишини таъминлашга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори билан “Йўго.gov.uz” ижро интизومي идоралараро ягона электрон тизими орқали Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон, қарор, фармойиши ва топшириқлари ижросини назорат қилишнинг мутлақо янги тизими жорий қилиниши қонунчилик ҳужжатлари ва топшириқларини вақтида ва сифатли ижро этилиши юзасидан назоратни ташкил қилишда ўз самарасини бермоқда.

Вазирлик тизимида ижро интизомининг қай даражада таъминланаётганига тўхталадиган бўлсак, “Йўго.gov.uz” ижро интизومي идоралараро ягона электрон тизимида 2016-2024 йилларда 506 та қонун, давлатимиз раҳбарининг фармон, қарор ва фармойишлари, шунингдек, йиғилиш баъидаги жами 3427 та топшириғи назоратга оlinиб, ижрога қаратилди.

Бугунги кунда 2334 та топшириқ ижроси таъминланган бўлса, 1093 та топшириқ ижро этилмоқда.

Шунни таъкидлаш жоизки, республикамизда қозғосиз ҳужжат айланиши ҳамда ижро интизومي устидан назоратни таъминлаш имконини берувчи “edo.йўго.uz” электрон тизими ишга туширилиши айни муддао бўлди.

Мазкур тизим орқали қонунчилик ҳужжатлари, Президент ва Ҳукумат топшириқларидан тортиб, барча ички идоравий ҳужжатлар рўйхатдан ўтказилди ҳамда масъул раҳбарлар томонидан топшириқ моҳиятидан келиб чиқиб, уларни қисқа фурсатда ва натижавий бажариш тўғрисида резолюция қўйилган ҳолда ижрочига йўналтириш имконияти яратилди.

Бундан ташқари, ушбу автоматлаштирилган тизим орқали вазирлик, тизим ташкилотлари ва ҳудудий бошқармаларда ҳужжатларни қозғос шаклида келишиши ва имзолаш амалиётига тўлиқ чек қўйилди. Шу билан бирга, электрон рақамли имзо калитидан фойдаланган ҳолда, махсус мобил илова орқали ижрога келган ҳужжатларни кўриб чиқиш, ижрога қаратиш ва назоратдан чиқариш имконияти яратилган, бу вазирликда иш юритишнинг сезиларли даражада тезлаштиришга имкон берди.

Энг аҳамиятлиси шундаки, ушбу тизим орқали ҳар бир ҳужжат ва топшириқ тезкорлик билан масъул ижрочиларга етказиб берилди ва топшириқ ижросининг реал ҳолати кузатиб борилади.

Хулоса қилиб айтганда, ижро интизomini мустақамлаш соҳада олдимизга қўйилган юксак мақсадларга эришишнинг муҳим омил бўлиб, фаолият натижалари ва камчиликларини объектив ва таҳлилчи баҳолаш, шахсий масъулиятни оширишда катта ўрин тутмоқда.

Саноат

ИНВЕСТИЦИЯ ОДАМЛАР ТУРМУШ ТАРЗИГА ИЖОБИЙ ТАЪСИР ЭТМОҚДА

Инвестиция иқтисодидётни модернизациялаш, техник ва технологик янгилаш, таркибий тузилишини тубдан ўзгартириш баробарида аҳоли бандлигини таъминлашда муҳим ўрин тутади. Шу боис, Навоий вилоятида мазкур йўналишдаги ишларга катта эътибор қаратилмоқда. Мисол учун, Кармана туманида жорий йилда умумий қиймати 78,1 миллион долларлик 58 та лойиҳани амалга ошириш эвазига 800 дан зиёд янги иш ўрни яратиш режалаштирилган. Бугунги кунга қадар умумий қиймати 4,6 миллион долларлик 23 та лойиҳа ишга туширилган бўлиб, 1000 дан зиёд кишининг бандлиги таъминланди.

ланияпти. Лойиҳа асосида 120 дан зиёд киши ишли бўлади. Йилга 5 миллион долларлик маҳсулот экспортга йўналтирилади.

Инвестиция муҳити тобора яхшиланиб бораётгани туфайли вилоятда бир вақтлар қаровисиз ва фойдаланилмай турган ҳудудларда ҳам замонавий йирик корхоналар ташкил этилмоқда. Ана шундай корхоналардан бири — “Zarafshon industrial technology” заводига жорий йилнинг олти ойида 123,1 миллион долларлик тўғридан тўғри хорижий инвестиция ўзлаштирилди. Корхонада

ишлаб чиқариладиган кимёвий маҳсулотлар 100 фоиз импорт ўрнини боса олади.

Навоий вилоятининг инвестиция салоҳияти ошиб боришида Учқудуқ туманининг ҳам муносиб ҳиссаси бор. Саноат майдонини хисобланган туманда Навоий кон-металлургия комбинатига илк тамал тоши қўйилган ва бу йирик қувват туман иқтисодидётини ҳамда инвестиция муҳитига асосий ўрин тутади.

Комбинатни ривожлантиришнинг 2017-2026 йилларга мўлжалланган иккита дастурига

йиҳаси ишлаб чиқариш ҳажмининг оширишда катта аҳамиятга эга. Унинг умумий қиймати 281 миллион долларни ташкил этади. Лойиҳа доирасида 3-гидрометаллургия заводига йилга 1 миллион тонна олтин таркибли маъданни қайта ишлаш қувватига эга янги тегирмон ишга туширилди. Бунинг учун зарур асбоб-ускуна ва эҳтиёт қисмлар маҳаллийлаштирилиб, комбинат корхоналарида тайёрланди.

Мазкур 7-тегирмоннинг ишга туширилиши натижаида келажақда флотация, биооксидлаш, фильтрлаш, қуриштиш ва куйдириш цехларини кенгайтириш ҳам кўзда тутилган. Йил якунига қадар саккизинчи, яъни шарли тегирмон ўрнатилиши эвазига маъдани йиллик қайта ишлаш ҳажми 10 миллион тоннага ошади.

Биринчи йирик эркин иқтисодий зона Навоий вилоятида ташкил этилган эди. Бугунги

кунда ҳудудда инвестиция лойиҳалари асосида 50 га яқин корхона самарали фаолият юритиб, ишлаб чиқариладиган маҳсулотлар хорижа экспорт қилинмоқда. Ҳудуддаги “Навпромлитмаш” масъулият чекланган жамияти ўз фаолиятини қурилиш маҳсулотлари тайёрлашдан бошлаган бўлса, ҳозир маҳаллийлаштириш дастурига асосан, металлургия ва машинасозлик соҳаси учун 50 дан ортиқ турдаги маҳсулотлар ишлаб чиқаришда.

Ушбу саноат зонасидаги яна бир истиқболли инвестиция лойиҳаси асосида фаолият бошлаган “Thermo install” корхонасида истеъмол бозорига талаб катта бўлган иситиш қозонлари ҳамда бино-хонадонларни иситиш радиаторлари ишлаб чиқаришда. 120 кишилик меҳнат қилаётган корхонада йилга ўртача 22 мингта шундай маҳсулот тайёрланади.

2021 йилда ташкил этилган “Planck eng stone” корхонасининг лойиҳа қиймати 17 миллион долларни ташкил этади. Бу ерда, асосан, гранит тошлар қайта ишланади. 300 кишилик меҳнат томонидан тайёрланган маҳсулотлар Қозоғистон, Қирғизистон ва Тожикистон каби давлатларга экспорт қилинмоқда.

Саноат майдонида импорт ўрнини босувчи қурилишбоп маҳсулотлар, хусусан, базальт плиталар тайёрлаш ўзлаштирилгани бунёдкорлар учун айни муддао бўлди. Қиймати 30 миллион долларлик лойиҳа доирасида йилга 40 минг тонна базальт плита ишлаб чиқарилади.

Саноат зоналари учун яратилаётган имконият юртимиз иқтисодий салоҳиятининг янада юксалиши, тадбиркорлик субъектларининг барқарор фаолият юритишида муҳим омил бўлмоқда. Бу эса инвестиция муҳити янада яхши бўлиши ва жозибдорлигини таъминлайди.

Ғолиб АБДУСАЛОМОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

yuz.uz_news

yuz

Талабалар турар жой учун аризаларини “my.gov.uz” портали орқали юбориши мумкин. Мавжуд тартибга асосан, дастлаб имтиёз ва устуворликка эга талабгорлар талабалар ётоқхоналарига қабул қилинади.

НИГОХ | 5

2024 йил 13 август, 161-сон

ЯНГИЛАНИШЛАР ДАВРИ

илм толибларига катта имкониятлар яратмоқда

Баҳодиржон ШЕРМУҲАММАДОВ, педагогика фанлари доктори, профессор

Бу борада олий таълим ривожини учун тинимсиз меҳнат қилинди, оламшумул ўзгаришлар амалга оширилди. Соҳа қонунчилиги ёшлар манфаатлари йўлида йиллар оша тубдан ўзгариб борди. Ёшлар учун кўплаб имтиёзлар, имкониятлар яратилди, бугун олий таълимда уларнинг қамрови 9 фоиздан 42 фоизга кўтарилди. Олийгоҳлар сони эса 200 тадан ошди. Демак, тизимда катта сакраш даври рўй берди, десак айни ҳақиқат бўлади.

Ёш авлод мана шу бахтли кунларнинг чин эгаси. Ёшлар мамлакатини бўлган бу юртда улар учун очилмаган эшикнинг, имконсиз нарсанинг ўзи йўқ. Меҳр-этибор, кўллаб-қувватлаш ёки турли имтиёзларнинг барчаси шу эл фарзандларини учун. Уларнинг фаровон ҳаёти, бахтли келажаги, эртаси учун сўнгги йиллар давомида мамлакатимиз ҳаётига дахлдор мисли кўрилмаган ислохотлар кечди.

Илм йўлини танлаган, билимга чанқоқ ёшлар учун халқимиз узоқ йиллар кутган ўзгаришлар содир бўлдики, яна қайта талаба бўлгиси келади одамнинг.

Ислохот, шароит ва ҳуқуқ

Ислохотлар хусусида ҳар қанча гапирилса, фикр билдирилса — аризулик. Улардан биринчи таҳлил этсак. Президентимизнинг 2021 йил 24 декабрдаги “Давлат олий таълим муассасаларининг академик ва ташкилий-бошқарув мустақиллигини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори вақтида қабул қилинган, олий таълим тизimini катта тараққиёт йўлига олиб чиқувчи муҳим ҳужжат бўлди. Чунки тизимга инновация янгиликларини киритиш асосидagina ички ва ташқи меҳнат бозорига рақобатбардошликни таъминлаш мумкин. Ёшларнинг интеллектуал қиёфасини кўтаришга қаратилган бу ўзгариш соҳанинг барча йўналишларига ўзига хос шиддатли тўлқин берди ва ёшларимиз орзу қилган кунлар кетма-кет содир бўлаётган янгиликлар билан ёришиб кетди.

Тараққу

Шу кунларда мамлакатимизда 2024/2025 ўқув йили учун умумтаълим мактабларининг биринчи синфига қабул жараёни сўнгги босқичга кирди. Янги ўқув йилида мактаб ёшидаги 719 минг 366 бола 1-синфга қабул қилиниши режалаштирилган. Бугунгача давлат мактабларига 586 мингдан зиёд ўқувчи қабул қилинган. Жараён давом этмоқда. Ҳадемай мактаб остонасига қадам қўяётган бу ўғил-қизларга 12 номдаги ўқув қуролларидан иборат “Президент совғаси” топширилади.

Мурғак қалб эгаларида алоҳида ҳаяжон уйғотувчи “Президент совғаси” 10 августга қадар ҳудудларга, 20 августга қадар эса қабул қилинган ўқувчилар сонига мос равишда барча мактабларга тўлиқ етказилиши белгиланган. Ўқув қуролларини тайёрлашда сифатига алоҳида эътибор қаратилган. “Президент совғаси” нафақат давлат умумтаълим мактаблари, балки вазирлик ва идоралар тасарруфидagi ҳамада нодавлат умумтаълим муассасаларига ҳам етказиб берилди.

Сурхондарё вилоятида янги ўқув йилида 1-синфга 63 минг 945 ўғил-қиз қабул қилиниши режалаштирилган. Шу кунгача 60 мингдан ортиқ бола воҳадаги 961 та умумтаълим мактабига қабул қилинди. Айни жараёнда Термиз шаҳрида яшовчи болаларнинг ота-онаси “my.gov.uz” электрон платформаси орқали мурожаат қилиб, рўйхатдан ўтмоқда. Бошқа ҳудудларда эса қабул мактабларининг ўзида амалга оширилляпти.

— Вазирлар Маҳкамасининг 2022 йил 1 июндаги “Халқ таълими тизимини давлат хизматлари кўрсатишини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги қароридa болаларни давлат мактабларига қабул қилиш ҳамда ўқувчиларни бир мактабдан бошқасига ўтказиш, чет эл

Таълим тараққиёти

Бугун Ўзбекистонда янги Ренессансга пойдевор қўйиш даврида олий таълим тизими ҳам янгилашни ва ислохотлар босқичидан ўтмоқда. Тизимда сифат ва самара шиддат билан кўтарилгани олий таълим олишнинг туб моҳиятини англаган ёшлар дунёқарашида, натижаларида яққол намоён бўла бошлади.

Ўзгаришлар жараёнида олий таълим соҳасида давлат-хусусий шериклиги туркираб ривожлана бошлади. Худудларда давлат ва нодавлат олий таълим муассасалари фаолиятини ташкил этиш асосида олий таълим билан қамров даражаси ошиб борди. Кўплаб олийгоҳлар қаддини кўтариб, нуфузли халқаро рейтинглар рўйхатидан ўрин эгаллади. Олийгоҳларга берилган академик мустақиллик эса Ўзбекистон олий таълим тизимини Марказий Осиёда халқаро таълим дастурларини амалга оширувчи “хаб”га айлантиришга, олий таълимнинг инвестициявий жозибадорлигини оширишга, хорижий таълим ва илм-фан технологияларини жалб этишга катта имконият яратди.

Бу каби ўзгаришлар сўнгги беш йилликда шиддатли тус олди ва мамлакатнинг барча фуқаролари учун олий маълумотни кундузги, кечки ва сиртки таълим шаклида олишга шароит юзага келди. Эңдиликда олий таълим муассасалари ўртасида соф рақобат, меҳнат бозорига ўзининг етуқ кадрлари билан муносиви ўрин эгаллаш учун кучли интилиш бошланди.

Ҳалол таълим — шаффоф тизим ва миллий тарбия

Ёшларнинг олий таълим муассасасига ҳужжат топширишидан бошлаб, тест имтиҳонларини ўтказиш, уларни баҳолаш ва оммага етказишгача бўлган мукамал ва шаффоф тизим яратилдики, талаба ҳамма жараёни ўзи холис равишда махсус платформаларда бошқара олади. Замонавий технология ёрдамида онлайн трансляция орқали ота-оналарнинг олийгоҳларда яратилган шарт-шароитлардан бемалол фойдаланиб, фарзандларининг имтиҳон жараёнини кузатиб бормоқда.

Талабалар ўқишини кўчириш ва тиклаш бўйича барча босқичларни очик амалга ошириш мақсадида аризаларни қабул қилиш, кўриб чиқиш ва қарор қабул қилиш жараёнилари учун махсус автоматлаштирилган онлайн дастур жорий этилди.

Айниқса, магистратура босқичига қабул жараёнилари абитуриентнинг бакалаврият диплом бали ўртанча кўрсаткичи ҳамда хорижий тилини билиш даражаси бўйича тегишли миллий ёки халқаро сертификат асосида амалга оширилиши коррупцион ҳолатлар илдизига болта урди.

Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида кредит-модуль тизими жорий этилди. Бунинг натижасида ёшларда ўзини ўзи бошқариш имконияти ошиб борди. Шу билан бирга, бу тизим таълим сифатини оширишга, шаффофликни таъминлашга, коррупцияга барҳам беришга, таълим олувчининг ҳақиқий билимини юзага чиқаришга ҳамда талабанинг мустақил ўқиш-ўрганиб, ўз устида ишлашига замин яратди.

Президентимизнинг 2020 йил 5 октябрдаги “Рақамли Ўзбекистон — 2030” стратегиясини тасдиқлаш ва уни самарали амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони ижросини таъминлаш мақсадида олий таълим жараёниларини бошқариш “НЕМИС” ахборот тизими жорий этилди. Натижада таълим жараёнининг самарадорлиги ва шаффофлиги ортиб борди. Рақамлаштириш орқали қоғозбозлик камайиб, профессор-ўқитувчилар учун асосий вақтини билим бериш ва изланиш билан шугулланишга имконият яратилди. Бунинг самараси ўлароқ таълим сифати ва иш унумдорлиги сезиларли равишда орта бошлади. Профессор-ўқитувчилар ва талабаларга электрон таълим хизматларини кўрсатиш амалиёти такомиллашди. Талабалар давомати яхшиланишига олиб келди.

Демак, ҳақиқи равишда айтиш мумкинки, ёшларимиз орзу қилган кунлар бугун келди. Мамлакат драйверига айлана олган олий таълим тизими ёшлар кўз ўнгига да халқаро ҳамжамият нигоҳида Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислохотлар мевасини кўрсатиб берди.

Аёл бахтли бўлса, жамият бахтли бўлади

Юртимизда “Аёл бахтли бўлса, жамият бахтли бўлади” эзгу ғояси давлат сисёати даражасига кўтарилди ва хотин-қизларимиз ҳаёти янада яхши бўлиши, таълим олиши учун бемисл ўзгаришлар бошланди.

2022 йил 7 мартдаги “Оила ва хотин-қизларни тизимли кўллаб-қувватлашга доир ишларни янада жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармонга асосан, олий таълим муассасалари, сиртки ва кечки таълимда ўқиётган хотин-қизларнинг контракт пулларини тўлаш учун 7 йилга фойсиз кредит бериш, давлат олий таълим муассасаларининг магистратура босқичида ўқиётган барча хотин-қизларнинг контракт тўловлари тўлиқ давлат бюджетидан қоплаб берилиши Ўзбекистонда амалга оширилган энг инсонпарвар ислохотлардан бири, десак муболага бўлмайди.

Миллат тараққиёти, жамият ривожини учун аёлларимизнинг таълим олиши, илм билан шугулланиши ва ижтимоий фаоллигини рағбатлантиришга эҳтиёж катта эди. Бу эҳтиёжни қондириш учун нафақат ўқишда, балки ишда ҳам, оилада ҳам, умуман, барча жабҳада аёллар қадрланди, уларнинг илм олиши, жамиятда муносиб ўрин эгаллашига шарт-шароитлар яратилди. Зеро, хотин-қизлар, аёлларимизга кўрсатилаётган меҳр, эҳтиром эртага мамлакат тараққиёти, билимли авлод камолоти учун пойдевор бўлади.

“Сиз ахир осмонни олмоқ бўлсангиз, Не учун елкамни тутиб бермайин?”

2022 йил 30 июнь — Ёшлар кунини муносабати билан ташкил этилган байрамда Президентимиз мамлакатимиз ёшларини таб-

риклар экан, халқ шоири Ғафур Ғулмонинг юкоридаги ёниқ мисраларини ёдга олди.

Кўплаб кўнгли ярим ёшларнинг дилига қувонч, ҳаётига бахтиёрлик бахш этган воқеаликлардан яна бири 2020 йил 23 сентябрда “Таълим тўғрисидаги” қонуннинг қабул қилиниши, 2022 йил 28 январдаги “2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт стратегияси тўғрисида”ги фармон асосида инклизив таълим шакли жорий этилиши бўлди. Фаргона давлат университетида ҳам инклизив таълимни ривожлантириш бўйича қатор ишлар амалга оширилдики, натижада университетда 2016 йилда ногирон талабалар контингенти 15 нафар бўлса, бу кўрсаткич 2024 йилда 230 нафарни ташкил этиб, 15 баробар ошди.

2020/2021 ўқув йилидан бошлаб олий таълим муассасаларида таълим олаётган талабаларга тўлов-шартнома суммасини тенг улушда, ўқув йили давомида тўрт маротаба бўлиб тўлаш ҳуқуқи берилиди. Бу эса талабадаги хавотир, гуруҳдошлари олдидаги хижолатли вазиятларни бартараф этиб, олийгоҳ ва ёшлар ўртасида катта ишонч кўпригини ҳосил қилди.

Бундан ташқари, давлат олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишда шундай имтиёзлар тақдим этилдики, ёшларнинг таълим тизими хусусидаги қарашлари, нуқтани назарлари буткул ўзгариб кетди. Хусусан, имтиҳонсиз қўйишча давлат гранти билан талабалikka тавсия этиш учун асос бўлувчи қатор имтиёзлар белгиланди. Улар ёшлар кўнглини тоғдек кўтариб, ҳаёт йўлиларида сунъч устунига айланди.

Жорий йил 24 май кунини яна бир муҳим ҳужжат қабул қилинди. Президентимизнинг “Олий таълим ташкилотларига ўқишга қабул қилиш ва давлат буюртмасини жойлаштириш тизимини такомиллаштириш тўғрисида”даги фармони асосида 2024/2025 ўқув йили қабулдан бошлаб давлат буюртмаси параметрларини давлат олий таълим муассасалари кесимида тақсимлаш амалиёти берок қилиниб, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича кундузги таълим шаклида тасдиқлаш тартиби жорий этилди. Шу билан бирга, давлат буюртмаси

бўйича квоталар тақсимотида муҳандислик, тиббиёт, аниқ ва табиий фанларга устуворлик берилди. Фармонда таълим олувчилар манфаатларини кўзловчи шу каби кўплаб янги тартиб ва ўзгаришлар белгиланган.

Ёшларимиз олий таълим муассасасига қабул қилингандан сўнг ҳам унинг талаба сифатидаги имкониятлари давом этади. Жорий этилган имтиёзлар энди уни сифатли таълим олиш ва ўз касбининг етуқ мутахассиси бўлиб етилиши учун руҳлантиришга хизмат қилади. Вазирлар Маҳкамаси қарори билан 2024/2025 ўқув йилидан бошлаб барча босқич талабалари учун давлат олий таълим муассасалари талабалар турар жойига жойлаштириш онлайн шаклда амалга оширилиб, талабалар устуворлик асосида ётоқхонага қабул қилинади. Шунингдек, кўз касалликлари бўйича 1-2-гуруҳ ногиронлиги борлар, чин етимлар (ота-онасининг ҳар иккиси вафот этганлар) ва етимлар (ота-оналаридан бири вафот этганлар), меҳрибонлик уйи тарбияланувчилари, ижтимоий ҳимояга муҳтож талабалар имтиёз асосида ётоқхона тўловларидан буткул озод қилинади.

Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 24 сентябрдаги “Ижара ҳуқуқи асосида яшаётган талабалар томонидан тўланадиган ижара тўловларини қоплаб бериш тизимини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорига кўра, ётоқхона билан қамраб олинмаган ва ўзинга, шу жумладан, ота-онаси (қонуний вакиллари)га тегишли бўлмаган уйда ижара ҳуқуқи асосида яшайдиган талабаларга БХМнинг ярим баробари миқдоридa ижара пули тўлаб берилмоқда.

Мазкур имкониятлар моҳиятини англаган ҳолда айтиш керакки, ёшларга кўрсатилаётган ғамхўрлик, уларнинг таълим олишидан тортиб, қарерда ва қандай яшашигача қайгуришга фарзандларимиз фақат ўқиш, изланиш ва ўз Ватани, миллати учун қайғурадиган чин инсон бўлиб етилиши билан жамғураб қайтариши лозим.

Бугун бу ўзгаришлар таълимнинг қайси бўғинида содир бўлмасин, тизимдаги кўрсаткичлар ҳали Ўзбекистонда маърифат, илм-фан учун Ренессанс даврининг бошланиши экани, келгусида ёшларимизни бундан-да катта имкониятлар кутаятганини ҳамма кундан кунга чуқур англаб етмоқда.

“ПРЕЗИДЕНТ СОВҒАСИ”

фарзандларимиз қувончи, ёруғ истиқболи муждаси

фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахслар фарзандларини мактабга қабул қилиш, экстернат тартибидa имтиҳонлар олиш учун аризалар қабул қилиш, умумий ўрта таълим тўғрисидаги расмий давлат ҳужжатлари дубликатини бериш каби қатор жараёнлар давлат хизматлари кўрсатишининг маъмурий регламентлари сифатида тасдиқланган, — дейди вилоят мактабгача ва мактаб таълими бошқармаси ходими Фахриддин Самадов. — Масалан, айни паллада Термиз шаҳридаги 26 та мактабнинг 1-синфига қабул жараёни онлайн платформа орқали бўлмоқда. Ота-оналар яшаш жойига яқин мактабни белгилаб, мурожаат қилиши мумкин. Онлайн қабул тизимини энди вилоятнинг барча ҳудудига жорий этмоқчимиз.

Ўтган йилга қараганда бу йил 1-синфга қамров сезиларли ортиган. Масалан, 2023 йили вилоят бўйича 62 минг 670 бола биринчи синфга қабул қилинган бўлса, бу йил мазкур кўрсаткич 63 минг 900 нафардан ортиқни ташкил этмоқда.

Белгиланган низомага мувофиқ, қабул жараёни икки босқичда амалга оширилмоқда. Биринчи босқич 20 июндан 31 июлгача микроҳудуд доирасида, иккинчи босқич эса 1 августдан 15 августгача микроҳудуддан ташқарида бўлади. Шунингдек, хорижий давлат фуқаролари фарзандлари учун ҳам вазирлик томонидан зарурий шароитлар яратилган бўлиб, улар ҳам ушбу имкониятдан фойдаланиши мумкин.

— Термиз шаҳрида кўплаб хорижий давлатлар фуқаролари истиқомат қилади. Уларнинг фарзандлари учун ҳам қатор қўлайликлар яратилган. Мактабларда бу бўйича алоҳида штаблар ташкил қилинган. Ўрганилиб, хулосалар берилади ва ижобий ҳал этилади, — дейди Ф.Саматов. — Шу кунгача вилоят бўйича умумтаълим мактабларининг 1-синфига қабул қилиш кўрсаткичи 92 фоизга етди. Жараён давом этмоқда. Шу билан бирга, таълим муассасаларида 1-синф ўқувчиларини кутиб олиш учун зарур тайёргарлик кўрилмоқда.

Мактаб қабул жараёнининг олдингидек мурраккаб эмаслиги, кўп ҳужжат талаб қилинмаслиги ота-оналарни ҳам мамнун этапти.

— Турмуш ўртоғим ҳарбий хизматчи бўлгани тўғрисида айни пайтда Термизда яшайми. Бу йил 1-синфга борадиган қизим учун мактаб излаб, ҳужжат тўплаб юришимизга зарурат бўлмайди. Уйда ўтирганча яшаш манзилимизга яқин мактабни белгилаб, ишимни онлайн битирдим, — дейди Севара Худойназарова.

Янги ўқув йилига тайёргарлик нафақат мактабларда, балки ўрта махсус, касб-ҳунар ҳамда олий таълим муассасаларида жадал давом этмоқда. Ўқув йили бошланиши билан талабаларни турар жой билан таъминлашда қатор муаммолар юзага келади. Шундай вазиятларнинг олдини олиш учун ўтган ўқув йилидан бошлаб ётоқхона, талабалар турар жойи масаласида қўлай

механизм ишлаб чиқилди. Ўқиш бошлангунча қадар эҳтиёжманд ёшлар уйда туриб талабалар турар жойидан ўрин олиш учун онлайн ариза топшириб, жой банд қиладиган бўлди. Бу йил мазкур жараён 1 августдан бошланди.

— Талабалар турар жой учун аризаларини “my.gov.uz” портали орқали юбориши мумкин. Мавжуд тартибга асосан, дастлаб имтиёз ва устуворликка эга талабгорлар талабалар ётоқхоналарига қабул қилинади. Белгиланган рўйхатдагилар учун ётоқхоналардан ортиқ қолган ўринлар сонига нисбатан навабат асосида тақсимланади, — дейди Термиз давлат университети талабаларини турар жой билан таъминлаш бўлими бош мутахассиси Илҳом Бобохўжаев. — Ҳозир 1-босқич талабалари жойлаштирилмоқда. Қолган курс талабалари ҳам тақсимот асосида жойлаштирилади. Шунингдек, уларни ижара хонадонларга жойлаштириш ишлари ҳам тизимли бажариляпти. Кейинги йилларда олий таълимга қаров ортиб бориши, ОТМлар сони кўпайиши орқали янги талабалар турар жойлари қурилкоқда. Масалан, биргина Термиз давлат университетидa бундан атиги 5 йил муқаддам 3 та ётоқхона бўлган. Ҳозир улар сони 6 та. 2024/2025 ўқув йили учун янги 700 ўринли ётоқхона ҳам қурилиб, фойдаланишга топширилиши режалаштирилган. Айни пайтда мамлакатимиздаги барча ётоқхоналарда ўқув йили учун зарур шароит ҳозирланмоқда.

Тартибга кўра, абитуриентлар акуний натижа чиққандан сўнг талабалikka қабул қилинган, ариза юбориши мумкин. Шунингдек, хусусий хонадонларга жойлаштириладиган талабалар билан тўзиладиган турар жой ижара шартномалари давлат солиқ хизмати органларидa солиқ тўловчининг шахсий кабинетини орқали масофадан туриб биометрик идентификациялаш (Face ID) технологияси орқали электрон шаклда реал вақт режимида ҳисобга қўйиляди. Бу каби қўлай, тезкор, сифатли хизматлар аҳолининг оғирини енгил, узоғини яқин қилади.

Сарвар ТЎРАЕВ,
“Янги Ўзбекистон” муҳбири

ЎЗБЕК ХОТИН-ҚИЗЛАРИ ЮТУҚЛАРИ ЗАМИРИДА ЯШИРИН ҚУВВАТ СИРИ БОР

ёхуд чархпалак айланиб, яна чўмичимиз сувга тўлиб келаётгани ҳақида

Шомирза ТУРДИМОВ,
филология фанлари доктори

Кирк йилда кир, элик йилда эл
янги, деган гап бор. Ана шундай
янгилашш фақида тарози
палласи қай томонга оғишини
олдиндан айтиб бўлмайди.
Аммо уни жамиятнинг ахлоқиға
қараб тахмин қилиш мумкин.
Демак, ўзгаришлар жараёнида
халқларни ахлоқ, эътиқод
сақлаб қолади, десак бўлади.

Аёлнинг ахлоқи бутун жамият ахлоқини бел-
гилайди. Чунки аёл — тарбиячи! Айтишларича,
она ўғлини курашда йиқитган полвонни бориб
кўрмоқчи бўлибди. Манзилга боргач, ўзидан
жуссаси анча катта, салобатли аёлға рўбарў ке-
либди. Билса, ўша аёлнинг ўғли курашда ғолиб
бўлган экан. Фарзанднинг мағлубиятини тан
олгиси келмай йўлга чиққан аёл рақиб полвон-
нинг онасини кўргач, ортига қайтибди. Чунки
онаға қараб ўғилға бемалол баҳо бериш мумкин.
Шу боис, халқимиз “Алп онадан, тулпор
биядан”, дейди. Яъни алпик онаға боғлиқ,
Бола аёл вужудида шаклланади. Шунинг учун
жамиятда аёлнинг ўрни жуда муҳим.

**Аёлнинг
жамиятимиздаги ўрни**

Жамиятимизда аёллар ҳамиша алоҳида
ўрин тутган. Маҳаллаларда эркаклар оқсоқол
бўлган. Муҳим қарорларни улар қабул қилган.
Шу орқали инсонларни тўғри йўлга бошлаган.

Миллатнинг генофондидаги қувват катта ўзанға ўхшайди. У муайян вақтларда қуриб
қолгандай, ўзлигини йўқотгандай кўринади. Лекин чархпалак айланиб, чўмичи яна сувға
тўлиб чиққани каби миллат ҳам юксалиш палласини такрорлайди.

Заррабин

Мамлакат ва жамият ҳаётида ҳал қилувчи паллалар,
муҳим воқеалар бўлади. Бундай ҳодисаларнинг тағ-замирини
англаш жуда муҳим. Зеро, айнан шу ағлам туйғули жамият
тўғри йўлни танлайди. Ёки шу натижаға олиб келган омил-
ларни янада кучайтиради.

“Янги Ўзбекистон” газетасида илк бор “Заррабин” руқни-
ни ташкил этдик. Мақсад мамлакатимиздаги муҳим ҳодиса
ва воқеалар моҳиятини ағлашға уринишдир. Илло, моҳият
ўқилдишдир. Унинг нима ва қандай ҳолатда эканини билиш,
бошқаларға ҳам кўрсатиб бериш ўша илдизға қувват беради.
Ана шундай эзгу ният ила “Заррабин”ни илк бора дунёни ҳай-
ратға солган қизларимиз, уларнинг ютуқлари замирида қан-
дай яширин қувват борлигини билишға қаратдик.

Тахририят

оқаверади, дегани шу. Миллатнинг гено-
фондидаги қувват катта ўзанға ўхшайди. У
муайян вақтларда қуриб қолгандай, ўзлигини
йўқотгандай кўринади. Лекин чархпалак ай-
ланиб, чўмичи яна сувға тўлиб чиққани каби
миллат ҳам юксалиш палласини такрорлайди.
Ўша чархпалак текис айланиши учун ташқи
таъсирлар унга халал бермаслиги керак. Яъни
миллат ўзлигига қайтиши учун қўлай шароит
ҳам муҳим.

Масалан, Диёра Келдиёрова Париждаги
Олимпиадада олтин медални кўлга киритди.
Яна бир қизимиз Райёна Иброҳимова немис
тили бўйича жаҳон олимпиадасида олтин ме-
дални олди. Умуман, бундай ютуқларни жуда
кўп санаш мумкин. Бу эса қизларимизнинг

генидаги қувват уйғонганини билдиради. Диё-
ранинг рақибига ваҳоҳат билан ташланиши ўз-
ўзидан содир бўлмайди деб ўйлайман. Унда ге-
нетик хотира уйғонди. Қизларимиз Бибиҳоним,
Барчойларнинг авлоди эканини кўрсатди.

Генетик хотира уйғониши қизиқ ҳодиса.
Уни мана шундай бўлгани учун уйғонди, деб
аниқ айтиш мушкул. Лекин муайян сабабларни
санасак бўлади. Масалан, генетик хотира машқ
вақтида ҳам уйғонади. Дейлик, умрида отға
яқин келмаган одам эгардан оёқ ошириши бил-
лан отни бемалол миниб кетавериши мумкин.

Баъзи усталар ҳеч кимдан хунар ўрганмас-
дан, ўзидан-ўзи уста бўлиб кетади. Ҳоҳида биз
буни истейдод деб айтаман. Аслида, бундай
вазиятда генида бор жиҳатлар уйғонган бў-
лади. Илм ҳам, фикр ҳам худди шундай. Агар
ота-боболар илмни бўлса, авлодлар муайян
муддат илмдан узоқлашса ҳам барибир бир
қуни асл ўзанға қайтади. Биз ана шундай катта
ўзанға эга халқимиз. Шунинг учун турли соҳа-
да истеъдодли одамлар кўп.

Генетик хотира баъзан ташқи таъсир билан
уйғонади. Булар сунъий таъсир. Аммо табиий
уйғонишда тарбиянинг, ўқинишнинг ўрни му-
ҳим. Бу иккиси жамиятдаги муҳитға боғлиқ.
Бугун одамларимиз ўқиб-ўрганишининг аҳа-
миятини тушуниб етди. Ёшларнинг илм олиши

учун етарлича имконият бор. Булар вақти-соати
билан натижасини кўрсатиши керак. Чунки
юқорида айтганимиздай, генетик хотира ўқиб-
ўрганиш натижасида очилиб боради.

Лойқа босган бўлоқнинг кўзи очиб юбо-
рилганида сув отилиб чиқади. Бунинг учун
ёпиқ бўлоқни тозалаш керак. Буюк кўз очи-
ши учун жамиятда, мамлакатда шунга яраша
имконият яратилган бўлиши лозим. Тўғри,
оғир вазиятдаги жамиятларда ҳам бир-бир
истейдодлар буй кўрсатади. Аммо улар жуда
кам бўлади.

Негаки бундай жамиятда генетик хотира
уйғониши учун озгина рағбат бўлса, ўзини
кўрсата оладиган юзлаб ёшларнинг қуввати
ҳавоға учадди. Улардан энг кучлиларигина
лойқа босган кўзини очиб чиқа олади. Шунинг
учун тарбияға жиддий қараш, барча соҳалар-
ға бирдек эътибор бериш керак. Ушандагина
генетик хотира уйғонишга кўпроқ имкон бе-
рилади. Мамлакат ҳамма йўналишда бирдек
ривожланади. Масалан, Диёра қизимиз ҳам
машқ қилмаганида, қувватини бир жойға йи-
ғиб, ният билан Олимпиадаға бормагани-
да, ундаги генетик хотира уйғонмаслиги
мумкин эди. Демак, бу ерда жамиятда
яратилган шароит ҳам муҳим.

**Ўзбек аёллари
бошқалардан қай
жиҳатдан ажралиб
туради?**

Фолклор таъсирида ўйлашимча, мента-
литетдан келиб чиқиб, халқлар бир-бирдан
фарқланади. Бизнинг халқ очик (берувчи) ҳи-
собланади. Айрим халқлар эса ёпиқ (йотувчи)
бўлади. Ютувчилар меҳрини ташқарига чиқа-
ради, ғазабини ичига ютади. Берувчи халқ эса
қаҳрини чиқаради, меҳрини ичига сақлайди.
Шунинг учун ўзбек ўз ақинига муҳаббатини
изҳор қилмайди, лекин қаҳрини очик айтди.
Бу белги, биринчи ўринда, аёлларда намоён бў-
лади. Ўзбек аёли сабри, жуда кўп инсонларға
чидайди. Лекин оғир тош кўчса, тоғни ўпириб
кетиши. Шунинг учун бу сабрни тушуниш, уни
охирги чорағача олиб бормаслик керак.

Сабрни тобе бўлиш, шунчаки жим бўлиш
сифатида тушунамаслик зарур. Сабр жуда кенг
тушунча, унинг замирида гоҳида меҳр ҳам,
уруш ҳам бўлади. Айниқса, у бутун бир халқ-
нинг сабри бўлса. Шунинг учун жамият, халқ
ҳақида гап кетганида, бирдан хулоса қилиб
бўлмайди.

Масалан, айримлар бир пайтлар ёвқур бўлган
миллатимиз ҳозир пассив бўлиб қолди, дейди.
Бу худди қишчи ёмонлагандай гап. Қиш — йи-
ғиниш фасли. Одамлар йиққанни эмас, сарфла-
ганини кўради. Биз ҳозир йиғинишнинг охирида
турибмиз, сарфлашға чиқяпмиз.

Туркий халқларнинг бирлашаётгани бекор-
ға эмас. Юқорида айтганимиз, чархпалак ай-
ланиб, яна чўмичимиз сувға тўлиб келяпмиз.
Диёра, Райёна каби қизларимизнинг чиқиши
буни исботлайди. Зеро, юқорида айтганимиз-
дай, жамият тақдири унинг ахлоқиға, ахлоқ
эса аёлларға боғлиқ. Уларнинг истиқболини
эса муайян маънода жамиятнинг хотин-қиз-
ларға эътибори белгилайди.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

Маънавий юксалиш

Жорий йилги ҳаж мавсуми ҳам доимгидек кўтаринки
кайфиятда ўтди. Айни дам муқаддас ҳаж зиёратига
борувчилар ҳаётида янги давр бошланди. Энди ҳажға
бораётган киши қайтиб келгач, жамият ҳаётида муҳим
ўрни борлигини ҳис этиб, сафарға ҳозирлик кўради.

ЭЗГУ ТАШАББУСНИНГ ҲАЁТБАХШ ОДИМЛАРИ

**ҲАР БИР ҲОЖИ — МАЪНАВИЯТ
ВА ЭЗГУЛИК ТАРҒИБОТЧИСИ**

Шу йил ҳаж мавсумида Президентни-
миз ҳожилар ҳолидан хабар олиб, Ўз-
бекистон мусулмонлари идораси раиси,
муфтий Нуриддин Холиқназар билан те-
лефон орқали мулоқот қилгани тарихий
воқеа бўлди. Бундай қувончдан руҳлан-
ган ҳожилар Мино, Арафот ва Муддалла-
фада юртимиз тинчлиги, халқимиз осои-
ишталиги учун дуолар қилди. Улар бир
овоздан маънавият тарғиботчиси бўлиш
ташаббусини илғари сурди. Сўнг ҳожилар
Шайх Нуриддин Холиқназар бошчи-
лигида эзгу ташаббус лойиҳасини ишлаб
чиқди ва “Янги Ўзбекистон фидойиси
бўлиб, маънавият тарғиботчисиға ай-
ланамиз” шиори остида фаолият юри-
тишға бел боғлади. Мазкур ташаббусни
ҳаётға тағбиқ этиш ишлари республика-
камизнинг барча ҳудудида бирдек бош-
ланди. Дастлаб республика ишчи гуруҳи
томонидан маҳалла раислари, фаоллар,
имом-хатиблар ва ҳожиларға маҳалла-
ларда амалға ошириладиган чора-тад-
бирлар бўйича тушунтиришлар берилди,
семинар-тренинглар ташкил этилди.

Шунингдек, Дин ишлари бўйича қў-
мита, Ўзбекистон мусулмонлари идора-
си, Ўзбекистон маҳаллалари уюшмаси
ва маҳаллий ҳокимликлар томонидан
ҳар бир ҳудудда ҳожилар ўз маҳалла-
сидаги ижтимоий ҳимояға муҳтож, бо-

қўмаклашилмоқда. Қувонарлиси, шу
ишлар доирасида эҳтиёжманд оилаларға
825 миллион сўмдан зиёд моддий ёрдам
кўрсатилди. Шунинг ўзича биргина та-
шаббуснинг қўлами, самараси қанчалик
кенг эканини кўрсатади.

Сўз — ҳожилар, яъни маънавият ва
езгулик тарғиботчилариға:

Шарифжон ҳожи ота ДАРМОНОВ
Норин туманидан:

— Биз ҳаж ибодати давомида халқ-
қимиз фаровонлиги, юртимиз тинчлиги
йўлида кўп бора дуо қилдик. Мана, бутун
ўзимиз ҳам маънавият, эзгулик тарғибот-
чиси бўлиб, маҳалламиздаги хонадонлар-
ға кириб, аҳоли билан мулоқот қияпмиз.
Учрашувларда бу еруғ кунларнинг қадири
ғетиш, Аллоҳ берган чексиз неъматлар-
ға шукрона айтиш ҳақида ҳаётий ўғитлар
асосида сўз юртмоқдамиз. Мақсад —
ёшларимизни ҳаётда қоқилмай, ўз йў-
лини топиб кетишиға оз бўлса-да ёрдам
бериш. Зеро, фарзандларимиз бекорчи
нарсаларға чалғимай, ўқиб-ўрганиб, оёқ-
қа туриб кетар экан, бундан нафақат ма-
ҳалламиз, балки бутун юртимиз фойда
топади. Ҳадисларда таъкидланганидек,
яхшиликка далолат қилган киши уни
амалға оширган инсондек савобға эга

қувчисини йўқотган, нотинч оилалар,
ажрим ёқасида турган фуқароларға би-
риктирилади.

Ҳозир ҳар бир ҳожи жамиятимизда
меҳр-оқибат муҳитини мустаҳкамлаш, жа-
ҳлатға қарши маърифат билан курашиш-
ға ҳисса қўлимоқда. Улар ёшлар тарбияси
ва оилалар тотувлигида ибрат ва намуна
кўрсатиб, маънавий-маърифий тарғибот
тадбирларида фаол иштирок этмоқда.

Шунингдек, маҳаллалардаги айрим фуқаро-
лар адиблар, эгри йўлга кириб қолмас-
лиги чораларини кўрмоқда. Бунинг учун
маҳаллаларда ҳожилар ва имом-хатиблар
иштирокида тадбирлар ўтказилмоқда.
Унда аҳолиға аҳил-иноқлик, оилалар то-
тувлиги, ватанға садоқатнинг асл моҳияти
соғда, халқчил тилда, ҳаётий мисоллар
орқали тушунтириб берилмоқда. Бундай
тадбирлар ҳожилар маънавият тарғибот-
чиси бўлишдек эзгу ташаббус нақадар
тўғри ва ўз вақтида билдирилганини яна
бир қарра тасдиқлайди.

Хайрли тадбирлар бошланганига
ҳали икки ой ҳам бўлмайди. Ана шу қисқа
вақтда ҳожилар иштирокида **10 мингдан
зиёд** маърифий ва хайрия тадбирлари ўт-
казилди. Улар доирасида ижтимоий ҳи-
мояға муҳтож **37 мингдан ортқ** аҳоли
билан дилдан суҳбат қилинди. Натияжада
оилавий низоларни бартараф этиш, ажра-
лиш ёқасидаги инсонларни яраштириш,
нотўғри йўлга кириб қолган ёшларға
тўғри йўл кўрсатиш каби масалалар ижо-
бий ҳал этилди. Қолаверса, исиз фуқа-
роларға муносиб иш жойлари топишға

бўлади. Демак, бугунги учрашувларимиз
ҳам айни савобли амалдир.

**Абдуқаҳҳор домла ЮНУСОВ, Тош-
кент шаҳри бош имом-хатиби:**

— Ҳожи макомини олган инсон эзгу-
лик тарғиботчиси ҳам, ўзим яшайдиган
кўча, маҳалла ва туманда ёшларға яхши-
ликда ибрат бўламан, дея мақсад қилиши
қандай ажойиб иш! Исломи дини таъли-
мотиға кўра, ҳаж амали қабул бўлган ин-
сонлар онадан туғилгандай гуноҳлардан
покланади. Ибодат вақтидаги, ватанға
қайтгандан кейинги дуолари ҳам ижобат
бўлади. Ана шундай табаррук инсон-
ларнинг сўзини барча жон-дили билан
тингилайди, насихатларига оғишмай амал
қилади.

Бугун пойтахтимизнинг барча маҳал-
лаларига Тошкент шаҳридан ҳаж ибодати-
тини адо этиб қайтган фуқароларимиз
билан кириб бориб, уларнинг ҳол-аҳво-
лини ўрганиш, муаммоларига ечим
топиш чораларини кўряпмиз.

“Бир бўлсак — ягона халқимиз, бир-
лашсак — Ватанмиз” деган улғувор
шиор бежиз ўртаға қўйилмади. Ҳақиқа-
тан, хайрли ишларда бирлашсак, ҳамжи-
ҳат бўлсак, ҳар қандай марраға етамиз,
иншааллоҳ.

**“Янги Ўзбекистон” муҳбири
Сардор ТОЛИБОВЕВ
тайёрлади.**

ГАЗЕТАДАГИ МАТЕРИАЛЛАРНИ ЛОТИН ЁЗУВИГА АСОСЛАНГАН ЎЗБЕК
АЛИФБОСИДА ЎҚИШ УЧУН МАЪКУР QR-КОДНИ СКАНЕР ҚИЛИНГ.

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока”
газеталари тахририяти” ДМ

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Тахририятта келган қўлхатлар тақриз қилинмайди ва
муаллифға қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган
ташкилот жавобгар.
Газета тахририят компьютер марказида сақифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли
чоп этилишиға “Колограк” МЧЖ масъул.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги
Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги
томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатға олинган.
Нашр индекси — 236. **Буюртма** — 2720

14126 нусхада босилди.
Ҳажми — 3 табоқ. **Офсет** усулида босилган. **Қоғоз бичими** А2.
Баҳоси келишилган нарҳда.

“Колограк” МЧЖ босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Ўзбекистон, 100060.
Тошкент, Янги шаҳар кўчаси, 1-А уй.
Босмахона телефони: (78) 129-29-29

Навбатчи муҳаррир: Башорат Юнусова
Мусахҳих: Насиба Абдуллаева
Дизайнер: Хуриш Абдуллаев

Манзилими:
100060, Тошкент шаҳри,
Шаҳрисабз кўчаси, 85-уй

ЎЗА яқини — 01:40 Топширилди — 03:15

Қабулхона: (71) 233-56-33 Девонхона ва эълонлар: (71) 233-70-98 E-mail: info@yuz.uz Веб-сайт: www.yuz.uz: (71) 233-47-05